

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรี โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนการวิจัยโดยมีเนื้อหาสาระ รายละเอียดประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย เครื่องมือการวิจัย การสร้างเครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 17 คน ครูที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายจำนวน 74 คน ครูสายการสอนที่บรรจุในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่มีผู้บริหารสตรี สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 803 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 894 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (Samples)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่าย และครูสายการสอนที่บรรจุในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีผู้บริหารสตรี สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งสิ้นจำนวน 894 คน ซึ่งได้ ใช้หลักเกณฑ์กำหนดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970,pp, 608 – 609 อ้างถึงใน พิสนุพงษ์ศรี ,2554) ได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาทั้งสิ้น 265 คน ในจำนวน 17 โรงเรียน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีผู้บริหารสตรี สังกัดสำนักงาน
การศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา

ลำดับที่	ขนาด โรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
				ผอ.	หัวหน้า ฝ่าย	ครู	ผอ.	หัวหน้า ฝ่าย	ครู
1	เล็ก	คารุลกุรอ่านนิลการ์ิม	yingo	1	4	36	1	4	10
2		คารุลอิสละห์	ระแงะ	1	4	9	1	4	5
3		คารุลอุลลอม	ร้อยเอะ	1	4	12	1	4	5
4		จริยธรรม	เวียง	1	4	45	1	4	10
5		อัลมัสโฮร์	บาเจาะ	1	4	13	1	4	5
6		อัลอิสลามียะห์	เกาะไอร่อง	1	4	30	1	4	10
7		อิสลามบูรพา	เมือง	1	7	19	1	4	10
8		โต๊ะดามียะห์	เมือง	1	4	29	1	4	10
9		อิสลามบูรณะโต๊ะนอ	เมือง	1	5	18	1	4	5
10		อัสซุลลามียะห์ตุคีนียะห์	เมือง	1	4	26	1	4	10
11		สนิยาตอิสลามียะห์	เมือง	1	4	11	1	4	5
12		เจริญศาสตร์วิทยา	บาเจาะ	1	4	19	1	4	10
13	กลาง	ฮาซานียะห์	yingo	1	4	55	1	4	15
14		เจริญวิทยานุสรณ์	บาเจาะ	1	4	41	1	4	15
15		สมานมิตรวิทยา	yingo	1	4	34	1	4	15
16	ใหญ่	คารุสลาม	ระแงะ	1	6	325	1	4	20
17		รอมานีเย	เวียง	1	4	81	1	4	20
รวมทั้งสิ้น				17	74	803	17	68	180
				894			265		

ที่มา : สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา (ข้อมูลปีการศึกษา 2558)

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชากรโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีผู้บริหารสตรี สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวน 17 โรงเรียน จำแนกตามขนาด โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 12 โรงเรียน ขนาดกลางจำนวน 3 โรงเรียน ขนาดใหญ่ จำนวน 2 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้อำนวยการ จำนวน 17 คน ครูที่ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่าย จำนวน 74 คน ครูสายการสอน ที่บรรจุในโรงเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีผู้บริหารสตรีสังกัดสำนักงานการศึกษา เอกชนจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 803 คน รวมทั้งสิ้น 894 คน และพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จากแบบสอบถามประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 17 คน ครูที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้า ฝ่ายจำนวน 68 คน ครูสายการสอนที่บรรจุในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีผู้บริหารสตรี สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 180 คน รวมทั้งสิ้น 265 คน

ส่วนข้อมูลการให้สัมภาษณ์การวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัย 1 คน ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม 2 คน ผู้บริหารสังกัดสำนักงานเอกชน 2 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 5 คน การได้มาซึ่งผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์มีเงื่อนไข ดังนี้

- 1) มีวุฒิการศึกษาเทียบเท่าหรือสูงกว่าปริญญาโท
- 2) มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี
- 3) เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการบริหารและการจัดการ โรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลามหรือมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

2. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด นครราชสีมา โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

3. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้

- 1) แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ตามแนวคิดของ ลีเคิร์ต (Likert) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับภาวะ ผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงาน การศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด จากองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาจากงานวิจัยและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำผู้บริหารสตรี ที่ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ งานวิจัยและแนวคิดทฤษฎี จาก 9 แนวคิด ได้แก่ เฮาส์และมิทเชลล์ (House&Mitchell ,1974) เรดดีน (Reddin,2010)อะโวลิโอ (Avolio ,1999) ยูลค์ (Yulk ,1994) บัส (Buss ,1985) อุลริช (Ulrich ,1996) Ahmad Ibrahim abu sin (1981) Zainab Ghazali (1981) Muhammad Romdhon (2001) สามารถสังเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรี แยกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบใช้อำนาจ ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน ผู้ใต้บังคับบัญชา ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชา ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงานและภาวะผู้นำแบบศึกษาเรียนรู้โดยเป็นแบบสอบถาม มีจำนวน 50 ข้อ โดยยึดเกณฑ์พิจารณาการเลือกตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีระดับภาวะผู้นำมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีระดับภาวะผู้นำมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีระดับภาวะผู้นำปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีระดับภาวะผู้นำน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีระดับภาวะผู้นำน้อยที่สุด

และยึดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้โดยใช้เกณฑ์วิธีการแปลผลตามเกณฑ์สัมบูรณ์(Absolute)ของบุญชมศรี สะอาด (2545 : 103) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็น 5 ระดับ แต่ละระดับมีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีระดับภาวะผู้นำมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีระดับภาวะผู้นำมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีระดับภาวะผู้นำปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีระดับภาวะผู้นำน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีระดับภาวะผู้นำน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

2) แบบสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ (Non-official) ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

(Semi- structured Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วยถ้อยคำต่างๆในแบบสัมภาษณ์แต่สามารถที่จะปรับเปลี่ยน เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความชัดเจนของคำตอบได้

4. การสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรี สำหรับเก็บข้อมูลในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) ศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและหลักการจากเอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรี ได้แก่งานวิจัยของสุรภิก ละเอียด (2556) สัมฤทธิ์ มั่นดอนเรือ (2550) สุพรรณิ มาตโร (2549) เพื่อเป็นแนวทางการสร้าง

2) นำข้อมูลที่ได้ศึกษามาประมวลเพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหาโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3) ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขอบเขตที่กำหนด จากนั้นนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นตรวจสอบข้อคำถามด้วยตนเอง เพื่อพิจารณาว่า ใช้ถ้อยคำและประโยคชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาหรือไม่ และนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.อิมรอน อิมรอน ฌรณกรศึกษาเขต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง และ ดร.ซัมซุ สาอุ พิจารณาความสมบูรณ์ ถูกต้องและตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และสิ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำผลการพิจารณาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้วยวิธีการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการกับประเด็นหลักของเนื้อหาตามโครงสร้าง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 117) โดยกำหนดให้คะแนนการพิจารณาดังนี้

+ 1	เมื่อเห็นว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้
0	เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้
-1	เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

และผลการวิเคราะห์ IOC พบว่า ทุกข้อคำถามมีมากกว่า .6 ซึ่งแสดงว่ามีความเที่ยงตรง

5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามอีกครั้ง

6) นำแบบสอบถามที่ผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปทดลองใช้ (Try Out) โดยส่งแบบสอบถามให้กับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 50 คน จากนั้นนำมาตรวจหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับซึ่งมีค่าเท่ากับ .899 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha -coefficient) ของครอนบัค (อ้างอิงจากพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125-126)

7) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและแก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

ส่วนการสร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

7.1) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

7.2) จัดทำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยกำหนดขอบเขตให้ คลอบคลุมเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำของของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา ตามกรอบแนวคิดของการวิจัยได้แก่ (1) ภาวะผู้นำแบบใช้อำนาจ (2) ภาวะผู้นำแบบสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา (3) ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชา (4) ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน (5) ภาวะผู้นำแบบศึกษาเรียนรู้

7.3) นำแบบสอบถามที่เสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์เหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

7.4) นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจาก วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนครราชสีมาเพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยัง โรงเรียนเอกชนจังหวัดนครราชสีมา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมนัดวันเวลารับแบบสอบถามคืน

3) ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 265 ชุดคิดเป็นร้อยละ 100 มาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อศึกษาวิจัยต่อไป

ส่วนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล เพื่อประมวลแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน โดยขอหนังสือจากสำนักงานเลขาธิการวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขออนุญาตในการสัมภาษณ์ โดยนัดหมายวันเวลาที่สัมภาษณ์ จากนั้นผู้วิจัยได้ถอดเทปบทสัมภาษณ์และนำมาดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแยกข้อมูลตามตัวแปรที่ศึกษาเพื่อนำมาหาค่าร้อยละ (Percentage)

2) ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3) วิเคราะห์ เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา แยกตามประเภทการทำงานและขนาดโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของ LSD

4) ข้อคิดเห็นการส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีตามทัศนคติของบุคลากรในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ (Frequency) และนำเสนอเป็นความเรียง

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการพรรณนา ตั้งเคราะห์ ตีความและสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆที่รวบรวมมาได้ในสนามวิจัยนำมาประกอบอภิปรายผลในการประมวลแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่

(1) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

- 1.1 ร้อยละ (Percentage)
- 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 1.4 การทดสอบเอฟ (f-test)

(2) สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

- 2.1 ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)
- 2.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

Prince of Songkla University
Pattani Campus